

Ser transparents i matar el missatger

El president Artur Mas va encapçalar la segona cimera contra la corrupció (també dita de regeneració democràtica) la setmana passada. En van sortir 51 mesures (http://www.president.cat/pres_gov/AppJava/president/notespremsa/notapremsa-184587.html?mode=static) que haurien de fer més transparent tot allò que té a veure amb la cosa pública, i amb els seus servidors. ?A títol propi? el president proposa regular la transparència i l'accés a la informació i ha proposat una institució independent que ho coordini. Ai! Com es regula la transparència? Hi ha graus d'opacitat? Mas proposa també un web que reti compte de totes les accions del Govern així com que es facin públiques les retribucions dels càrrecs electes, alts càrrecs i assimilats. Això ja sembla més factible. Suggereix assignar un ?auditor permanent? a cada partit per analitzar els seus comptes. A més, el president planteja que quan algú deixi un càrrec, faci pública la variació que ha tingut el seu patrimoni durant l'època que ha ocupat el càrrec i ho pugui justificar. També reclama publicitar tots aquells consells d'administracions i aquelles empreses que rebin diners públics. Bé.

Tot té molt bona pinta. Però com es fa això de regular la transparència? És quelcom que té a veure amb l'ètica. És transparent fer pública la declaració de la renda? Doncs sí, però no sé si serveix de gaire. Les malifetes normalment no queden recollides en una llibreta (a no ser que siguis Luis Bárcenas). Segurament el plantejament del president és tan ambiciós com ple de bona fe. Però neix en un moment dubtós, amb la possible imputació d'Oriol Pujol a l'aire, i amb un context contaminat i farcit de ràbia ciutadana que no quedarà satisfeta amb res. Però el president fa bé tot i que al carrer hi ha ganes de guillotina. La gent està cansada i impotent, té la sensació d'haver estat enganyada. I això és profundament injust perquè la immensa majoria de polítics i de servidors públics no només són honorats sinó que són exemplars. Ho han de fer millor, això sí, molt millor. La dona del César no només ha de ser-ho si no que ha de semblar-ho. Sóc naïf? No, això és així. Que guillotinin els altres.

El risc de Mas no és ser ambiciós sinó que pot ser estèril. Anem a pams. Tres de les seves propostes en l'àmbit judicial requereixen modificacions legislatives a nivell estatal, mala peça al teler. És el cas revisar a l'alça el termini de prescripció dels delictes de corrupció, tipificar com a delictes l'enriquiment patrimonial injustificat i modernitzar la Llei d'enjudiciament criminal, que data del segle XIX.

Aquest darrer punt és crític. La nova Llei d'enjudiciament criminal hauria de regular les escoltes telefòniques, la durada màxima de la instrucció, la vulneració del secret de sumari o la figura de l'imputat. Quan el president ho va explicar a Palau volia donar un missatge als mitjans de comunicació, no pas a la justícia. Per Mas és la premsa qui condemna imputats o qui publicita les males arts d'alguns o qui esberla el secret de sumari. Potser té raó. Però la premsa té els seus límits, i d'això també se n'encarrega la justícia. En qualsevol cas president, no es pot matar el missatger.